

Vuoden 2024 talousarviomuutokset

Kaupunginhallitus 18.11.2024 § 332
7636/02.02.02/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
taloussuunnittelupäällikkö Jaana Kuuva
puh. 044 718 2788
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteessä esitetyt talousarviomuutokset vuodelle 2024 palvelualueiden ja yleishallinnon toimintakatteeseen sekä kaupungin talousarvion tuloslaskelma-, rahoitus- ja investointiosaan. Muutosten kokonaisvaikutukset näkyvät liitteen tulos- ja rahoituslaskelmassa.

Päätös

Merkitään, että talousjohtaja Marja-Leena Martikainen ja talousarviopäällikkö Jaana Kuuva olivat läsnä pykälässä vastaamassa kysymyksiin. Jaana Kuuva poistui kokouksesta ennen pykälän päätöksästyä.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Selostus

Kaupungin vuoden 2024 talousarvion sitovuusmääräysten mukaisesti palvelualueiden käyttötalousovosassa sitova on toimintakate. Jos toimintakatteen arvioidaan ylittyvän talousarvioon merkitystä, on muutos tuotava valtuuston käsiteltäväksi. Investoinneissa sitovia ovat hankkeiden tai hankeryhmien investointimenot ja –tulot bruttomääräisinä. Määrärahamuutokset talousarvioon tehdään talousarviovuoden aikana.

Tilintarkastajat kiinnittivät vuoden 2023 tilinpäätöksen yhteydessä huomionsa vielä talousarviomuutostenkin jälkeen tapahtuneisiin talousarvioylityksiin. Tästä syystä lisämäärärahatarpeet on arvioitava talousarvion sitovuustasojen suhteen paremmin. Olennaiset poikkeamat on edelleen tuotava vielä toteutumisvertailujen valmistumisen jälkeen keväällä päätöksentekoon ja vahvistettava ennen tilinpäätöksen allekirjoitusta.

Talousarviomuutosten tarkoituksena ei kuitenkaan ole muokata talousarviosta tilinpäätösennustetta yksi yhteen vastaavaa, vaan tehdä asianmukaiset päätökset, jotta talousarvion sitovuutta ei olennaisilta osiltaan tietoisesti rikota. Talousarviomuutoksia ei välttämättä käyttötalouteen tehdä, jos toimintakate on paranemassa. Tänä vuonna kuitenkin joitakin olennaisia tuloarvioiden ennakoituja nousuja esitetään talousarviomuutoksiksi.

Käyttötalousovan muutokset:

Elinvoima- ja konsernipalveluihin esitetään toimintakatetta 0,5 milj. euroa nettovaikutukseltaan parantavat muutokset, kotouttamiskorvausten tuloarvion nosto sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden menomäärärahan lisäys.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueelle esitetään (Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta 23.10.2024, § 63) toimintakatteen 2,0 milj. euron heikennystä. Tila- ja

tapahtumamyyniin asetettu tulotavoite jää toteutumatta. Myyntiä vahvistamaan rekrytoidut henkilöt aloittivat työnsä elokuussa 2024 ja vaikutus myyntituloihin nähdään vasta vuodesta 2025 alkaen.

Kasvun ja oppimisen palvelualueelle esitetään (Kasvun ja oppimisen lautakunta 22.10.202, § 87) toimintakatteen 3,8 milj. euron heikennystä. Varhaiskasvatuksen vuoden alkuperäinen 2024 talousarvio oli henkilöstökustannuksien osalta 2,6 milj. euroa vuoden 2023 toteumaa alhaisempi. Arvioitua suuremman henkilöstötarpeen vuoksi määrärahat jäivät jo lähtökohdiltaan liian pieniksi. Palkankorotukset huomioiden, varhaiskasvatuksen henkilöstökulujen arvioidaan olevan 2,9 milj. euroa vuoden 2024 alkuperäisen talousarvion määrärahoja suuremmat.

Perusopetuksen hanketoiminta on vähentynyt parina vuotena peräkkäin. Tasa-arvohankkeissa euromäärät ovat vähentyneet ja muu hanketoiminta pienentynyt. Tämän vuoden osalta hanketoimintaa vähennetään osana talouden vakautustoimia. Tämän vuoksi perusopetuksen toimintatuloihin ennustetaan 0,9 milj. euron vähennystä hanketoiminnan eurojen vähentymisestä.

Yleishallintoon tulevat väestösuojavelvoitemaksujen suoritukset ovat toteutuessaan nostaneet tuloarviota ja tästä syystä toimintakatetta esitetään parannettavaksi.

Yleishallinnosta siirretään palvelualueille kuluvan vuoden palkkatkaisujen katteeksi 2,1 milj. euroa. Lisäksi toteutetaan teknisiä talousarviosiirtoja palvelualueiden välillä toimintojen uudelleenorganisoinnin vuoksi. Näillä muutoksilla ei ole vaikutusta kaupungin toimintakatteeseen.

Tuloslaskelmaosan muutokset:

Kaupungin verotuloennuste on kohentunut. Erityisesti kunnallisveron kehitys on ollut myönteistä. Yhteisöveron tilitykset puolestaan tulevat jäämään selkeästi alkuperäistä talousarviota pienemmiksi. Kokonaisuudessaan verotulojen tuloarviota esitetään nostettavaksi 2,9 milj. eurolla. Valtionosuudet ovat nousseet ministeriöiden tarkistuslaskennoissa eri tekijöiden seurauksena. Valtionosuuksien tuloarviota esitetään nostettavaksi 1,3 milj. eurolla.

Rahoitustuottojen ja -kulujen arvioon merkittävimmin vaikuttava tekijä on Vaalijalan aikaisempien vuosien ylijäämien palautus jäsenkunnille. Toiminta kuntayhtymänä päättyi hyvinvointialuesiirtymään, mutta ylijäämien palautukseen liittyneet riidat saivat ratkaisun vasta kuluneena vuonna. Lisäksi korkotason muutoksilla ja vuoden aikana tehdyillä rahoitusratkaisuilla on vaikutusta rahoitusneton määrään ja sitä esitetään nostettavaksi 1,4 milj. eurolla.

Koko kaupungin talousarvion tuloslaskelma vuodelle 2024 esitettyjen ja aikaisemmin kuluvana vuonna päätettyjen muutosten jälkeen, milj. euroa:

TOIMINTAKATE	- 308,0
Verotulot	301,8
Valtionosuudet	33,6
Rahoitustulot ja -menot, netto	9,1
VUOSIKATE	36,5
Poistot	- 58,0
TULOS	-21,5

Poistoeron muutos	0,1
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-21,4

Alkuperäinen talousarvio oli -20,5 milj. euroa alijäämäinen.

Rahoitusosan muutokset:

Kaupungin antolainoissa tapahtuviin muutoksiin ei ole pystytty alkuperäisessä talousarviossa riittävästi varautumaan, tästä syystä tarvitaan liitteenä olevat talousarviomuutokset sekä lisäyksiin että vähennyksiin, jotka ovat valtuustoon nähden bruttositovia eriä.

Pitkäaikaiset lainat lyhenevät suunniteltua vähemmän, mikä johtuu lainojen noston ajoituksesta. Valtuustoon nähden sitovana eränä lainojen lyhennyksiin esitetään muutosta, koska se vaikuttaa kaupungin lainojen nettomäärää kasvattavasti.

Investointiosan muutokset:

Kunnallistekniikan rahoitusosuuksien ennustetaan jäävän 1,9 miljoonaa euroa talousarviossa esitettyä pienemmiksi. Ero voi muodostua hieman pienemmäksi, sillä Tahkon matkailuympäristön hankkeeseen on haettu 1,2 miljoonan euron avustusta, johon rahoittaja on alustavasti suhtautunut myönteisesti. Päätöstä asiasta ei vielä ole eikä tietoa mahdollisen rahoituksen jakautumisesta tämän ja ensi vuoden välille. Kunnallistekniikan investointien menojen arvioidaan jäävän 2,6 miljoonaa euroa talousarviota pienemmiksi.

Liikuntapaikkarakentamisen nettomenojen arvioidaan ylittyvän 0,4 miljoonaa euroa. Vastaavasti yleisten alueiden, puistojen ja virkistysalueiden nettomenojen ennakoidaan alittuvan 1,0 miljoonaa euroa.

Talonrakennuksen investointimenojen arvioidaan olevan suuremmat seuraavissa hankkeissa: Jynkän päiväkotito 0,5 milj. euroa, Pyörön päiväkotito 0,1 milj. euroa ja Sinikellon päiväkotito 0,4 milj. euroa. Vastaavasti määräraharakke tälle vuodelle on pienempi Pirtin koulun uudisrakennushankkeessa 1,57 milj. euroa ja pienissä peruskorjauskohteissa 0,7 milj. euroa. Talonrakennushankkeiden määrärahat vuodelle 2024 ovat aikaisemmat talousarviomuutokset mukaan lukien 6,7 milj. euroa pienemmät kuin alkuperäisessä talousarviossa.

Tarkemmin muutoksien euromäärät näkyvät liitteessä.

Koko kaupungin investointineto talousarviomuutosten jälkeen vuodelle 2024 on 75,2 milj. euroa, joka on 8,5 milj. euroa alkuperäistä talousarviota vähemmän.

Vaikutusten arviointi

-

Liitteet

7636/2024 Muutoslaskelmat TA2024